

xinple!

EUSKARA

AGOIZKO UDALA

24. zenb. 2022ko martxo

ZERBITZUAK

Udaletxea 948 33 60 05

Euskara Zerbitzua 948 33 65 65

Kultur Etxea 948 33 66 90

Cederna Garalur 948 33 63 37

Oinarrizko Gizarte Zerbitzua 948 33 40 95

Liburutegia 948 33 64 53

San Migel Ikastetxea eta Institutua 948 33 63 07

Bisitaldi gidatua Elizara 637 44 81 07

Dya 948 33 60 65

Suhiltzaile Boluntarioak 948 33 65 00

Udal Pilotalekua 948 33 61 64

Kirol Gunea 948 33 67 06

AURKIBIDEA

3. 2022RAKO AURREKONTUAK ONETSI DIRA NAFARROAKO 2022KO AURREKONTUETARAKO AKORDIOA, ONURAGARRIA AGOITZENTZAT
4. UDALAK FINANTZATZEKO EREDU BERRIA 400.000 EURO, ITOIZKO URTEGIAK KALTETUTAKO UDALERRIENTZAT
5. AUZOETAKO BILERAK, BERRIRO AGOITZEN WHATSAPP BIDEZ IGORRIKO DA UDAL INFORMAZIOA
6. IBILGAILUEN JOAN-ETORRIA MUGATUA DUTEN ERE-MUETAN SARTZEKO TXARTELAREN (DOAN) ESKATZEA BERRIRO ARGITARATU DA HERRIKO BALIABIDEEN GIDA
7. AGOITZEK BIRGAITZE ENERGETIKOA SUSTATU DU HERRIKO DU 100 ATARI ETA 508 ETXEBIZITZATAN IRACHE KONTSUMITZAILEEN ZERBITZUA
8. IRATIKO NATUR BIDEAREN OBRAK AURTEN HASIKO DIRA TURISMO JASANGARRITASUNERAKO PLANA: PIRINIOAURREA ETA ZANGOZA
9. CEDERNA-GARALURREN URTEKO BALANTZEA "BIZIKLETAN ADIN GUZTIAK" PROIEKTUA
10. ELOKO TEILERIAN FUSILATUTAKO 106 PERTSONEN ALDEKO OMENALDIA ELIZAK 2.952 ONDASUN INMARIKULATU DITU
11. DESKONEKTATU ELEKTRIKETATIKI UDAL TXIKI BERRIA ERATU DA AGOIZKO ZOKOKO BIGARREN EDIZIOA OSPATU DA
12. AZAROAREN 25EKO ZIKLOA ADIERAZPEN INSTITUZIONALA, TUTERAKO SARA PINA YEREGUI ERAIKETA DELA ETA
13. ESKUALDEAK GENERO INDARKERIAREN AURKA ARITZEKO PROTOKOLOA XEDATU DU ASpace FUNDAZIOAK 50 URTE BETE DITU
14. AGOITZEN ERE ONDAREAREN EUROPAKO JARDUNALDIAK 2021 ZUHAITZAREN EGUNA, AGOITZEN IRATI MANCOMUNITATEAK GOGORARAZTEN DU
15. HAZTEKO, BEHATZEKO, IKASTEKO ETA SORTZEKO GUNE BERRIA AGOITZEN ERE "NARICES" EMAKUME PAILAZOEN NAFARROAKO I. NAZIOARTEKO JAIALDIA XVI. ARGAZKI LEHIAKETA EBATZI DA
16. KULTUR BALANTZEA
17. EGUBERRIETAKO BALANTZEA V. AGOIZKO MENDI LASTERKETA
18. KANPONDOA, ETORKIZUNEN APOSTUA AGOITZEN HASI ZEN ERREMONTE TXAPELKETA MINTZAKIDE, EUSKARAZ ARITZEKO TOPAKETAK

2022RAKO AURREKONTUAK ONETSI DIRA

3.637.275 euro. Agoizko Udak datorren 2022rako onartu zuen aurrekontuaren zenbatekoa da hori. 2021eko aurrekontuekiko ia milioi bat euro gehiago dira. Hiru faktore nagusik eragin dute igoera. Alde batetik, Itoizko urtegiatik konpentsazioekin lotutako partida berriak onetsi dira: 400.000 euroko partida bat, EH-Bilduk eta Gobernuak adostutakoa, urtegiak kaltetutako lau udalerrientzat, zeinetatik Agoizko Udak 188.000 jasoko dituen; eta Proiektu Estrategikoetako arloko 250.000 euroko beste partida bat, Agoizko udalarentzako 117.500 euro aurrikusia dituena. Bestalde, udalak finantzatzeko eredu berria onetsi da: bertan, Agoitz eskualdeko trazio-udalerritzat hartuta dago, eta, ondorioz 133.000 euro gehiago emanen zaizkio. Azkenik, IDAEk (Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa) kudeatzen dituen Next Generation Europako berreskuratzeko-funtsen diru-laguntzen deialdiengatik diru-sarrerak handituko lituzkete (dirulaguntza onetsiko balitz). Laguntza horiek % 85etik % 100era bitartekoak dira, eta DUS 5.000 funtsak ematen ditu (5.000 biztanletik beherako herrietarako). Agoitzek bost proiektu handirako finantzaketa eskatu du, 676.000 euroko guztira, eta guztiek dute izendatzaile komun bat: energia aurrezte eta berriztagarrien aldeko apustua.

Asmoa da lan hauek egitea: Udal igerilekuko inguratzailer termikoa (estalkia) berritzea, Toki Eder frontoian autokontsumorako instalazio fotovoltaiko bat sortzea (udal-erakinen kontsumorako eguzki-plakekin), eta udaletxean, Haur Eskolan eta Gizartetxean gasolio-galdarak kendu

eta aeroterma bidezko hiru klimatizazio sistema sortzea. Diru-laguntza horiek ematen ez badira, proiektuak atzeratu egingen dira, beste une batean gauzatzeko.

Halaber, Nafarroako Gobernuaren diru-laguntzen deialdiaren zain, inbertsioen kapituluan beste proiektu batzuk planteatzen dira. Laguntza bilatuko da ikastetxeko kanpoko arotzeria berritzeko (60.000 euro) eta kirol-pistan harmaila bat sortzeko (29.000 euro). Ildo beretik, pilotalekuko eta futbol-zelaiko argiztapena (LEDera) aldatzea aurreikusten da (100.000 euro); gainera, 20.000 euro erabiliko dira haur-parkeak berritzeko, eta

NAFARROAKO 2022KO AURREKONTUETARAKO AKORDIOA, ONURAGARRIA AGOITZENTZAT

Nafarroako Gobernu eta EH Bildu-Nafarroa talde parlamentarioa 2022ko Nafarroako Aurrekontu Orokorren onarpena bermatzeko akordiora iritsi dira. Sinatutako agiriari eragin nabarmena izanen du Agoizko eta eskualdeko udalen diru-funtsetan, eta inbertsioak egin ahal izateko injekzio ekonomiko bat suposatuko du ere.

Lortutako akordioak udal finantzaketaren eredu berriarekiko konpromisoa jasotzen du, Agoitzek 133.000 euro inguru gehiago jasoko ditu 2021eko ekitaldiarekiko. Gainera, Toki Inbertsioen Plan berriak (PIL), non Nafarroak urtero 30 milioi euro inbertituko dituen, urtero inbertsioetarako kapital funts bat bermatuko du. Horrela, Nafarroako udalerrri eta kontzeju guztiek zenbateko egonkorra jaso ahal izanen dute urtero, beren beharren arabera jarduerak finantzatzeko.

Era berean, sinatutako testuak Itoizko urtegiak eragin eta kaltetutako udalarentzako konpentsazio ekonomikoa jasotzen du. Agoitzek, Artzibarrek,

Oroz Beteluk eta Longidak 400.000 euro jasoko dituzte transferentzia arruntetatik, urtegiaren eraikuntzaren bidegabekeria historikoa partzialki zuzentzeko. Banaketa-ehunekoa: % 47 Agoitzek, % 24 Artzibarren eta Longidan, eta gainerako % 5a Oroz Betelun. Banaketa hori bera aplikatuko zaie lau herri horietan inbertsio-proiektuetara bideratutako 250.000 euroei.

37.000 euro Gizartetxearen eraikinaren 2. solairua eraberritzeko eta gizarte-kolektiboentzako erabilera-gune bihurtzeko.

Horretaz gain, osoko bilkuraren saio berean bi aurrekontu gehiago onartu ziren: Agoizko Udaleko Musika Eskolaren Patronatuarena, 193.150 eurokoa (80.000 euroko diru-laguntza izanen du) eta Kanpondoa enpresa publikoarena, 512.000 eurokoa (240.000 euro udalaren ekarpenaren bidez finantzatzeko dena). 2022ko ekitaldirako zergak, tasak eta plantilla organikoak onartu ziren (aurreko urtearekiko ez da aldaketarik izan).

Zalantzarik gabe, albiste ona izan da, EH Bildu-Nafarroa talde parlamentarioari esker, eskualde honen aldarrikapen historikoa negoziatu baitu. Hurrengo ekitaldietarako, tokiko finantzaketarako legearen bidez zuzeneko laguntza bat zehaztea falta da, urtez urte, Itoizko urtegiaren eraginak iraun arte, lau udal horiei bidezko konpentsazio ekonomikoa emanen diena. Itoizko mahaiko lan-batzordeak, ukitutako udalerrietako lau alkateek eta Lurralde Kohesio eta Lurralde Antolamendu, Etxebizitza, Paisaia eta Proiektu Estrategikoen sailek parte hartzen duten batzordeak, laguntza behin betiko arautzeko formula bilatuko du. Oraingo, bi bilera egin dira, eta mahai gainean dagoen proposamen bakarra eragindako lau udalek planteatutakoa da.

Bestalde, aurrekontuen dokumentuan 450.000 euroko partida bat ere jasotzen da, Pirinio eta Aurrepirinio eremurako batxilergoko institutu bat eraikitzeko proiektua egiteko.

UDALAK FINANTZATZEKO EREDU BERRIA

Nafarroako Gobernuak eta Parlamentuko talde guztiek, Navarra Sumak izan ezik, Nafarroako udalari eta kontzejuntzako finantzaketa-eredu "bidezkoa, solidarioa eta behar adinekoa" adostu dute.

Sistema berriak (2022ko aurrekontuetan sartuko da) bidezkoagoa izan nahi du: finantzaketaren zati bat toki-erakundeek ematen dituzten zerbitzuekin lotzen ditu eta 29 udalari traktoreren papera aitortzen ditu lurralde osoan. Bestalde, solidarioa izan nahi du eta udalari txikitzen gehiago eragin. Eta behar adinekoa ere: 2022. ean 271,7 milioi eurora iritsiko da, hau da, aurten baino 16,4 milioi gehiago izanen dira. Finantza-zioa egonkorra izan dadin, urtero eguneratuko da finantzaketa, aurreko urteko KPI-a gehi 2 puntu gehiago aplikatuz.

Gainera, egungo banaketaren irizpideak partzialki aldatzen ditu. Horrela, Transferentzia Arrunten Funts Orokorraren zenbatekoa 196,6 milioi eurokoa izanen da 2022an. Bigarrenik, funts berri bat aurreikusten da, 44,5 milioiokoa,

toki-erakundeek ematen dituzten zerbitzuen arabera banatuko dena. Banaketa egiteko, kontuan hartuko da zerbitzu hauek ematen diren: 0-3 urteko ikastetxea, Haur eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publikoa eta liburutegia. Funts horretan, halaber, montepioen modulu bat sartu da, eta Kontuen Ganberak 2017ko txosten batean emandako gomendioak bete dira. Hirugarrenik, Lurralde Kohesiorako Funtsa sortu da, 16,2 milioiokoa, eta hogeita hamar bat udalari jasoko dutena, Agoitzek besteak beste.

30 MILIOI URTEAN PIL BERRIA ETA EGONKORRA IZATEKO. Nafarroak 30 milioi euro inbertituko ditu urtero Nafarroako herri guztietan zerbitzuak eta azpiegiturak hobetzeko (hornidura, sareak eta zoladura, etab.). Lurralde Kohesiorako Departamentuak PSN-PSOE, Geroa Bai, EH Bildu Nafarroa, Podemos Ahal Dugu eta Izquierda-Ezkerrarekin lortu duen akordioa da.

Toki Inbertsioen Plan berriak (PIL) urtero inbertsioetarako kapital-funts bat bermatuko du. Horrela, Nafarroako udalari eta kontzej

guztiek zenbateko egonkorra jaso ahal izanen dute urtero, beren beharren arabera jarduerak finantzatzeko.

Inbertsio-lerroei dagokienez, toki-erakundeek helarazitako premiekin bat datoz, eta honako hauekin jasotzen dira: inbertsio-programetan, Tokiko Programazioan eta Zehaztapan Libreko Programan. Lehenengo lineak 9 milioi euro izanen ditu, bigarrenak 12 milioi eta hirugarrenak 9 milioi. Inbertsio Programak eta Tokiko Programazioa hiru urterako plangintzarekin gauzatuko dira. Zehaztapan Libreari dagokionez, zenbatekoa urtero banatuko da.

Plan Estrategikoaren hiru inbertsio-erlo horiek Berreskuratzeko, Eraldaketara eta Erresilientzia Planean jada sartuta dauden beste batzuekin osatuko dira. Plan horretan, dagoeneko, aurreikusita daude birgaitze eta efizientzia energetikoko proiektuak, autokontsumoa, sareen bidezko digitalizazioa, mugikortasun jasangarria, egoitza-zentroetako erreformak eta abar.

400.000 EURO, ITOIZKO URTEGIAK KALTETUTAKO UDALERRIENTZAT

Nafarroako Parlamentuak, 2022ko Aurrekontuak prestatzeko batzordeak egindako eztabaida-saio batean (toki entitateak finantzatzeko eredu aztertzen zuena), hainbat zuzenketa onartu ziren, ehun bat herritako obrak eta jarduerak finantzatzeko.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari 143 zuzenketa eztabaidatu ziren, eta horietatik 64 onartu ziren. Navarra Sumak proposatutako bat ere ez. Gainerako talde parlamentarioek Javier Esparzaren koalizioak aurkeztutako 50 bat aldaketa errefusatu zituzten parlamentuko alder-

diek. Zuzenketa horietako batzuek milioi askoko aurrekontu-zuzkidura planteatzen zuten, baina, ordea, ez zuten bideragarritasunik. Hori gertatu zen, besteak beste, aurreko ekitaldian ere aurkeztu zuen zuzenketa batekin: 18 milioi euroko zenbatekoa zuen, Itoiz-Nafarroako Ubidea Fundazioak egiteko dituen proiektuak konpentsatzeko. Fundazioa, ordea, Yolanda Barcinaren gobernuak kitzatzea erabaki zuen 2014. Urtean. Garai hartan obra batzuk hasita zeuden eta diru-laguntzarik gabe utzi zituen; ondorioz, inguruko udal ordaindu behar izan zituzten gastu horiek.

Parlamentuak, baina, onartu egin zuen EH Bilduk aurkeztutako 400.000 euroko zuzenketa bat, Itoizko urtegiak kaltetutako herriak konpentsatzeko. Proposamen horiek Parlamentuko talde guztien babesa izan zuten, Navarra Sumarena izan ezik (guztien aurka bozkatu zuen). Koalizio abertzalearen arabera, zuzenketa horien bidez aurrekontuetan jada jasota dagoen partida baten banaketa bermatu nahi da, azpiegitura jasateagatik urtegiaren ondoko herriek jasaten duten kaltea aldi baterako arintzeko.

EH Bilduk finantzaketa arrunt eta egonkorra eskatu zuen, foru lege baten bidez, Itoizek kaltetutako herrientzat, urtegiak zonari egiten dion kaltea justifikatuz, eta Nafarroako beste eskualde batzuei kanalarri esker ahalbidetzen dien garapena.

AUZOETAKO BILERAK, BERRIRO AGOITZEN

Agoizko Udaleko arduradunen eta herriko auzo eta inguruetako bizilagunen arteko bilerak azaroan itzuli ziren, haien kezak, iradokizunak eta/edo erreklamazioak ezagutzeko. Hilaren 16an eta 17an egin ziren bi topaketa, eta aurten ere balio izan zuten auzoetako biztanleek beren proposamenak Udalari helarazteko.

Aurrez aurreko auzoko bilerak aurten hasi ziren berriro, joan den ekitaldian ezin izan zirelako egin, pandemiaren ondorioz leku itxietako gehieneko pertsonen edukieraren murrizketagatik. Hala ere, Udalak, alternatiba gisa, hainbat komunikazio-bide jarri zituen herritarren eskura, herritarrek beren ekarpenak helaraz diezazkieten udal-arduradunei.

Udal ordezkariak azken urtean aurrera eramandako hainbat proiektu azaldu zituzten. Horrez gain, Udalak datorren ekitaldian landu nahi dituen zenbait ideia aurreratu zituzten: autokontsumorako eguzki-instalazio fotovoltaikoak arautzeko ordenantza bat onartzea, terrazak

eta ostalaritzarekin lotutako beste elementu batzuk jartzeko araudia egitea, haur-parkeak eraberritzea, kale batzuetako seinaleak aztertea eta zuzentzea...

Bileretan beste gai aipagarri batzuk ere agertu ziren, besteak beste, badaudela herrian argi eskazia duten zenbait leku, kale batzuetan zola narriatuta dagoela, trafikoa eta aparkalekuen afera,...

Gizalegearen aurkako ekintzek eta zaratek eragindako eragozpenek udal-eskumenetik haratago doan eztabaida sortu zuten. Hala eta guztiz ere, Udala etengabe ari da arazo horretan lanean, eta azken urteotan hainbat kanpaina abiarazi ditu, non azpimarratzen baitu Agoizko herritar guztien hezkuntza eta elkarrekiko errespetua.

Industrialdean HHSen Mankomunitatearen gune garbia ireki ondoren, bide publikoan tamaina handiko ibilgailuen kopurua murriztu dela nabarmentu zen, nahiz eta oraindik kontzientziazio-lan

handia egin behar den.

Eta askotariko iradokizunak eta ekarpenak egin ziren, guztion artean gure herria hobetu dezagun ideia eraikitzaileekin.

Angel Martin Unzué alkatearen hitzetan, garrantzi handikoa iruditzen zaigu herritarrek beren kezak zuzenean helarazteko aukera izatea topaketa hauekin. Nahiz eta urtean zehar hainbat modutan jar daitezkeen gurekin harremanetan, bilera horiek aukera ona dira bertaratu nahi duten auzotar guztiei entzuteko eta, horrela, gure jardueraren agendan gauzatu daitezkeen eta teknikoki eta ekonomikoki bideragarriak diren eskaerak sartzeko. «Orain, osasun-egoera hobetzen ari denez, argi gure presentziazko bilerak egin nahi genituela», gaineratu zuen.

Herritarrek parte hartzeko prozesu honetan bildutako proposamen guztiak behatu eta aztertu egingen dira, ahal den neurrian, udal-erlortako lanetan txertatzeko.

WHATSAPP BIDEZ IGORRIKO DA UDAL INFORMAZIOA

Agoizko Udalak abian jarri du herritarrei informazioa zabaltzeko bide berri bat: WhatsApp aplikazioaren mezularitza-zerbitzua.

Zerbitzu arina, azkarra eta doanekoa da, eta horren bidez nahi duten herriko guztiek beren telefonoan jasoko dituzte Agoizko jardueraren buruzko informazioa, albisteak edo bestelako abisuak.

Azpimarratu behar da informazioa jasotzeko zerbitzua izanen dela eta ez dela mezuei eta deiei erantzun behar izanen, ezta gorabeheren edo kexen berri emateko bide gisa erabili ere.

Komunikazio zerbitzu berri hau ez da WhatsApp talde bat, mezuak hedatzeko kontaktu zerrenda bat baizik, ekitaldi eta gertakari buruzko informazio zehatzagoa izateko, orain arte bezala, udalaren webgunearan eta Udalaren sare sozialen bidez zabaltzen jarraituko baita.

Zerbitzuan alta eman ahal izateko, nahikoa izanen da ALTA hitza WhatsApp-igortzea 690 630 530 zenbakira. Modu berean, udalaren mezurik jasotzen jarraitu nahi ez izanez gero, BAJA hitza bidali behar da zenbaki berberara.

IBILGAILUEN JOAN-ETORRIA MUGATUA DUTEN ERE-MUETAN SARTZEKO TXARTELAREN (DOAN) ESKATZEA

Gaur egun, Agoizko Udalak Trafikoko Udal Ordenantza bat dauka, 2019ko martxoaren 7ko Osoko Bilkuran behin betiko onartu zena. Ordenantza hori Udalak bide publikoen erabilera trafikoari dagokionez arautzeko beharrari erantzuten zion, batez ere automobilerik dagokienez.

Ordenantza horren ataletako batean aparkatzeko/gelditzeko eremu mugatuak arautzen dira, non egoiliarrek ez diren pertsonak edo baimenik gabeko ibilgailuek ezin dituzten beren ibilgailuak ordutegi batean ere aparkatu, eta kanpoan geratzen dira indarrean dagoen gaikuntza-txartela duten egoiliarren ibilgailuak, bai eta udal-araudiaren xehetasunetan kontsultatu daitezkeen beste batzuk ere.

Joan den azaroaren 15az geroztik, Udaletxeko bulegoetan eska daitezke, doan, hiriko alde zaharrean sarrera mugatua duten pertsonen ibilgailuentzako txartelak, kale hauetarako: Domingo Elizondo, Mariano García, Irigoien, Santa

Ana, Labeko zeharkalea, Trinkete, Larraineta, Merkatuko plaza, Hirikoa, Plazakoa, Erreginordearena, Pasalekua, Kaskabobo eta Maskaritena.

Txartela eskuratu ahal izateko, eskatzaileek baldintza hauetakoren bat egiaztatu beharko dute:

1. Babes Bereziko Eremuan (BBE) egoitza duen erroldatutako ibilgailu baten pertsona fisiko edo juridiko titularra izatea.
2. Etxebizitza baten jabea izatea edo bertan erroldatuta egotea, edo LMEn egoitza duen saltoki baten jabea izatea.
3. Ibilgailurik gabeko mugikortasun urriko pertsonaren zuzeneko senidea izatea, BBEn bizi dena (gehenez txartel 1 eragindako pertsona bakoitzeko).
4. Txartela berritzen den kasurako, egoiliar-txartela lortu zenetik, txartela lortzeko eska

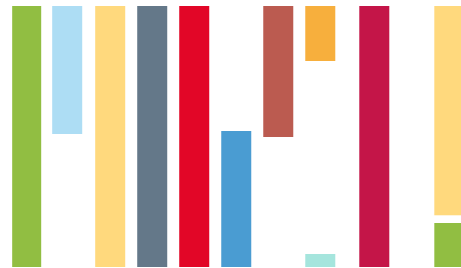
BERRIRO ARGITARATU DA HERRIKO BALIABIDEEN GIDA

Joan den urtearen amaieran, Agoizko Udalak zerbitzuen gida bat argitaratu zuen, herriko intereseko datuak eta erreferentziak eskaintzeko. Baliabide berri hori Tokiko Agenda 21en barruan zegoen ekintza baten ondorio zen, eta tokiko telefono-gida simple bat herritarren eskura jartzeko balio zuen, interes handieneko kontaktu haiekin.

Orain gida hau osatu eta berrargitaratu egin da. Formatu berriak 64 kontaktu biltzen ditu, hainbat gairen arabera sailkatuta: Udala, Gizarte Ongizatea, Osasuna, Zerbitzu Juridikoak, Garraioak, Kultura, Kirola, Hezkuntza eta Prestakuntza, Nafarroako Gobernua, Ondarea eta Babes Zibila. Agoizko plano zehatz batek, ikono-

grafia bost hizkuntzatan (gaztelania, euskara, ingelesa, arabiera eta errumaniera), osatzen du euskarri berria. Baliabideen gida hau udal-letxera erroldatzera iristen diren pertsona guztiei emanen zaie, eta hiribilduaren aurkez-

BALIABIDEEN GIDA AGOITZ

daitezkeen baldintzaren bat ez betetzea dakarren zirkunstantzia-aldaketarik ez dela gertatu egiaztatu behar da.

Txartela eskatzeko bi kasu daude, 4 urtean behin modu iraunkor berriztagarrian (ohiko bizilagun egoiliarrek, alde zaharrean kokatutako saltokietako titullarrak, Agoitzen ibilgailurik atxiki gabe bigarren bizilekua duten bizilagunak, alde zaharrean bizi ez den eta mugikortasun murriztua duen pertsonaren zuzeneko senidea, Osasun Zentroa eta Gizarte Zerbitzuetako langileak), edo puntualki (obra-baimena duten gremioak eta profesionalak, hileta-zerbitzuak, udaletik bidezkatat jo daitezkeen beste batzuk).

NANaren, eskatzailearen gidabaimenaren eta ibilgailuaren zirkulazio-baimenaren kopia konpultsatu bat nahikoa izanen da gaikuntza-txartela lortzeko.

Bestalde, gogoratu Udalaren webgunean ikus daitekeela Agoizko Trafikoari buruzko Udal Ordenantzaren xehetasun guztiak.

Guztionean Agoitz jasagarriagoa egin dezagun.

Dagoeneko, udal-bulegoetan jaso daitezke Agoizko alde zaharreko trafiko-eremu mugatuetan zirkulatu ahal izateko ibilgailu-txartelak.

Otsailaren 1etik aurrera, BEHARREZKOA da alde zaharretik dabilzan ibilgailu guztiek, eta trafiko mugaturako sarbideetan aparkatzen dutenek (araudiak ezarritako mugei jarraikiz) txartela ibilgailuaren kris-talean ikusteko moduan izatea.

pen-gutun simple batekin batera dator. Udalaren eta jarduera hau babesten duten gizarte-eragile guztien helburua da gure herrira bizitzera iristen diren pertsona guztien integrazioa erraztea.

Gida hori, gainera, herritar guztien eskura dago, eta Agoitzen dagoen zerbitzu eta baliabideen sarearen ikuspegi orokorra eskaintzen du. Erabilgarritasun handienekoak izan daitezkeenak hautatu ditu, biztanleria osoaren profil orokorra kontuan hartuta, bertakoa zein migratzailea.

Kultur Etxeak, Udalak, Osasun Zentroak, Gizarte Zerbitzuek eta Kanpondoak gida hau izanen dute ale bat jaso nahi duten guztientzat.

AGOITZEK BIRGAITZE ENERGETIKOA SUSTATU DU HERRIKO DU 100 ATARI ETA 508 ETXEBIZITZATAN

Agoizko Udalak, urtarilaren 13an egindako osoko bilkuran, Nasuvinsarekin lankidetzeta-hitzarmena onartu zuen ELENA-Udaberria proiektu europarra abian jartzeko. Proiektu horren helburua eraikitako inguruneen birsorkuntza energetikoa da.

100 atari eta 508 etxebizitzako eremu batean egin daitezkeen jarduketak aurreikusita dago, honela banatuta: Irigai auzo berria (18 atari eta 144 etxebizitza); Irigai auzo zaharra (10 atari eta 120 etxebizitza); San Migel auzoa (6 atari eta 100 etxebizitza); Txantrea (48 etxebizitza); Barraute Kondea (6 atari eta 15 etxebizitza); Landakoa (7 atari eta plaza eta 45 etxebizitza)

Hala, onartutako hitzarmenak 2024ko apirilaren 30era arteko indarraldia izanen du, eta beste urtebetez luzatu ahal izanen da. Administrazioen arteko gehieneko lankidetzeta-esparru bat ezartzen du, udalerriko eremu horietan banatutako bizitegi-parkearen energia leheneratzeko proiektuetan dinamizazio- eta laguntza-lanak egin ahal izateko.

Horietan, ekintza koordinatuak jarriko dira abian, energia birgaitzeko, instalazio termikoak hobetzeko, eraginkortasun handiko instalazio alternatiboak sustatuz, eraikinetan energia berriztagarriak sartuz eta erabilera publikoko espazioa hobetuz eta egokituz. Auzo-erkidegoek erabaki beharko dute atxikiko diren ala ez, eta udal-korporazioak oso positibotzat jo du hori.

Agoizko Udalak, gainera, jendeari artatzeko gune bat izanen du, eta beste bat bizilagunekin eta jabeen komunitateekin bilerak egiteko, zalantzak argitzeko eta informazioa trukatzeko.

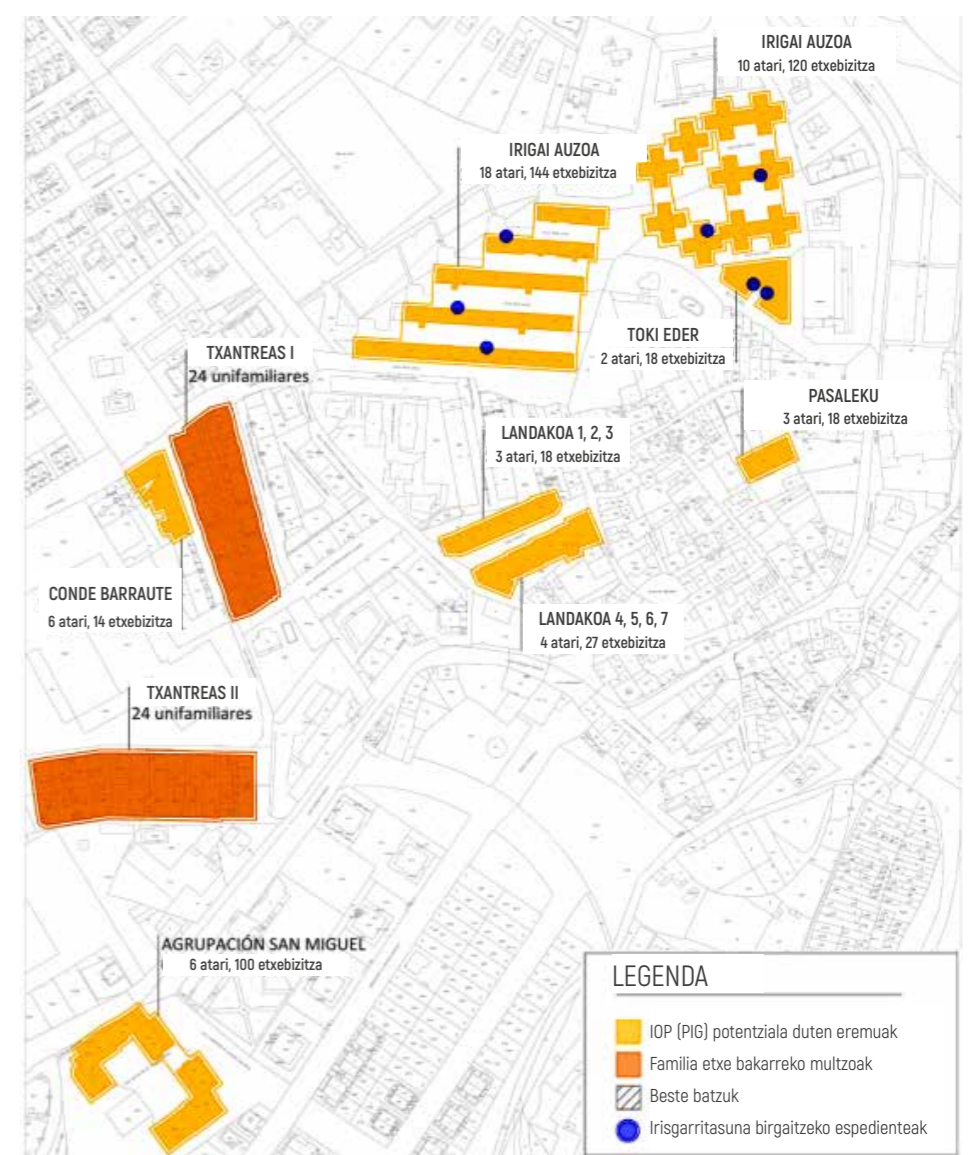
Udalak birgaitzerako laguntzen udal-ordenantzak mantenduko ditu, prekarietate ekonomikoko egoeran dauden bizilagunen obren (hala nola inguratzaile termikoen) kostuetarako ekarpena murrizteko, jabeen erkidegoetan erabakiak hartzea edo familia bakarrek etxebizitzetan

IRACHE KONTSUMITZAILEEN ZERBITZUA

Irache Kontsumitzaileen Elkarteak, hileko azken asteazkenetan, doako zerbitzua eskaintzen du Agoizko Udaleko bulegoetan, herritarrek aholkatzeko eta haien eskariei erantzuteko.

Zerbitzua 10:00etatik 13:00etara eskaintzen da, eta, erabiltzeko alde aurretik hitzordua eskatu behar da 948 012 012 telefono zenbakira deituta.

Gogorarazten dugu Irache Kontsumitzaileek Agoizko Udalarekin lankidetzan eskaintzen

AURRIKUSITAKO JARDUERA-EREMU POSIBLEAK

jarduketak egitea errazteko helburuarekin. Eta, gainera, proiektuaren eremuetako espazio publikoak eta erabilera publikoko espazio pribatuak egokitzea eta berrurbanizatzea ahalbidetu eta erraztuko du.

Birgaitze energetikoko proiektuan jasota dauden eta Agoizko zenbait eremutan egin asmo diren jarduketaren xehetasunak ezagutzeko, lau bilera egin ziren aurreikusitako auzo horietako bizilagunekin.

duten zerbitzu hau doakoa dela interesa duten pertsona guztientzat, eta bertan kontsumo-erabilerekin zerkusua duten gai guztiei buruzko aholkua eta defentsa jasotzen ahal dela, eta, bereziki, eguneroko bizitzan ohikoagoak diren horiei buruz: etxebizitza, bizilagunen komunitateak, aseguruak, ibilgailuak, finantza-erakundeak, merkataritza, telefonia eta internet, osasuna, bidaiak, zerbitzu teknikoak, argia, ura, gasa, isunak, administrazioa, ikasketak...

IRATIKO NATUR BIDEAREN OBRAK AURTEN HASIKO DIRA

Irati Trenaren Bide Naturala berreskuratzeko lanak aurtan bertan hasiko dira, zenbait urtean zain egon ondoren. Proiektua aspaldi aurkeztu zuten Madrilen Foru Gobernuaren, 9 udal sustatzaileen eta Cederna Garalurren ordezkariak, Nekazaritza, Arrantza, Elikadura eta Ingurumen Ministerioan hain zuzen ere. Ministerioa arduratu da horiek berrikusteaz, eta, azken urteetan hainbat errekerimendu zuzendu ondoren, Pirinioetako Hegoaldeko isurialdeko Bide Naturalaren Plan Zuzentzailean sartu zuen, obrak hasi ahal izateko guztiz prest.

Estatuak eman dio, dagoeneko, oniritzia proiektuari, eta 2022rako finantzaketa ere prest dago.

Zehazki, lehenengo faseko lanetarako, Estatuaren Aurrekontu Orokorretan 800.000 euroko hasierako partida bat esleitzea erabaki da, Estatuak osorik finantzatu duen guztizko kostuaren bost milioi euro ingurukoa.

Proiektua hiru fasetan gauzatuko da, eta El Irati trenbide estuko trenbidearen jatorrizko trazadurak (Agoitz, Zangoza eta Iruñea lotzen zituen) 58km-etatik 49,35 kilometro berreskuratu ditu. Zehazki, Uztarroitz (Eguesibar) eta Zangoza artean eta Billabeta (Longida) Agoitzekin lotzen zuen bidearen adarra. Uharte eta Uztarroitz lotzen dituen 11.600 metroko zatia Iruñerriko Mankomunitateak eta Nasuvinsak

egin dute Iruñerriko Bicimugi tartea egokitzeko obra batzuekin.

Proiektu hau 1993an hasi zen martxan, 2011n bultzada handia hartzeko, eta egunetik egunera errealitate izatetik gertuago dago, dauden proiektuen artean bide garrantzitsua eta zeharkatzen duen eremuarentzako pizgarri indartsua baita.

Urtebetean, Orbaizeta eta Agoitz artean, Eurovelo 3 sarearen barruan, "Bicimugi" proiektuaren trazatuaren obrak ere egingen dira, Iratiko Natur Bidearen ondoan Iruñerako eta Donejakue Biderako bizikleta-bide bat sortzeko. Zalantzarik gabe, oso berri onak.

TURISMO JASANGARRITASUNERAKO PLANA: PIRINIOAURREA ETA ZANGOZA

Nafarroako Gobernuo Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Zuzendaritza Nagusiak abian jarri ditu Turismo Guneak Kudeatzeko Unitateak (UGET). Horietako bat Pirinioaurrea eta Zangozako eskualdea dira. Turismoa kudeatzeko sistema berri bat ezarri nahi da lurralde osoan, plangintzan, koordinazioan eta antolaketa eraginkorrean zentratua, Next Generation funtsek sektorea eraldatzeko eskaintzen diguten aukera aprobetxatuz. Era berean, ezinbestekoa da lurraldeko eragilean lankidetzak eta Nafarroako Gobernuo beste departamentu eta enpresa publiko batzuekiko lankidetzak.

Ibilbide berri honen lehen urratsa Nafarroako helmugan jasangarritasun turistikoaren plana egitea da. Plan hori azaroaren 30ean hasi zen, programatutako hiru partaidetza-bileretatik

lehenengoarekin. Zangozan egin zen, eta lehenengo topaketa horretan, tokiko erakundeen, turismo-eragileen eta, oro har, herritarren parte-hartzearekin, turismoaren diagnostikoa eta analisia islatu nahi izan zen gure UGET Pirinioaurrean-Zangozan.

Bigarren saioa Agoitzen egin zen, abenduaren 21ean, eta bertan zehaztu ziren, batetik, jarraitu beharreko ildo estrategikoak eta, bestetik, Ekintza Turistikoko Planaren parte izanen diren jarduerak. Horiek abiapuntutzat hartuko dira datozen hiru urteetan gure eskualdean turismo jasangarriari begirako eraldaketa planifikatzeko eta garatzeko, eta Europako eta erregioetako funtsetatik dirua jaso ahal izateko. Irunberri izan zen hirugarren topaketaren egoitza.

LANKIDETZA-HITZARMENA. Agoizko Udalak, Pirinioaurreko eta Zangozako Eskualdeko gainerako Udalekin batera, turismo iraunkorraren arloan estrategia komun bat garatzeko hitzarmena sinatu dute, zonaldearen garapen sozio-ekonomikoan eragina izanen duena. Alde horretatik, hitzarmen honen helburua da erakunde sinatzaileen arteko lankidetzaren eta koordinazioaren nondik norakoak definitzea, Pirinioen aurreko eta Zangozako eskualdeko turismoa sustatu eta garatzeko ekintzak eta proiektuak programatu eta gauzatzeko.

Hitzarmena sinatu duten herri guztiek finantzatu dituzte kudeaketa ekonomikoa eta funtzionamenduaren ondoriozko kostuak, udalerrri bakoitzeko biztanle-kopuruaren arabera.

CEDERNA-GARALURREN URTEKO BALANTZEA

Urtarrilaren 25ean, Cederna-Garalurreko Garapen Agentziaren urteko jarraipen-bilera egin zen, 2021eko balantzea egiteko eta 2022ko lan-ildoei buruzko informazioa emateko.

Bilera horretan, landa-garapeneko programen inguruan abian diren eta etorkizunean izanen diren jarduerak azaldu ziren, bai eta COVID krisiaren ondorioz irekitako eta zuzenean edo zeharka etorkizun hurbilean gure herrian eragina izaten ari diren eta izanen duten suspertze-programa europar berriak ere.

Bereziki jorratu zen gure herrian enplegua eta negozio-ekintzaileei laguntzea izeneko kapitulua.

Pirinio aurreko eskualdeko despopulazioaren egoera aztertu zen (8,3 bizt./km²), nahiz eta azken urte hauetan hobera egin duen. Gainera, gure herriaren (eskualdeburua) hazkundera moteldu egin da, baita; izan ere, eskualde horretan 14 biztanle baino ez ziren hazi (% 0,5 gehiago), eta aurreko urtean 86 izan ziren.

Enpleguari dagokionez, Pirinio aurreko enpleguak azken urtean bilakaera positiboa izan zuela azaldu zen, langabezia-tasa -%7,7 jaitsi baitzen, eta Agoitzen (-%9) oraindik ere hobe izan zen, 62 langabe gutxiago erregistratu baitziren enplegu-bulegoetan. Hala eta guztiz ere, langabeziaren jaitsierak portaera okerragoa izan zuen Nafarroako gainerako erkidegoetan

"BIZIKLETAN ADIN GUZTIAK" PROIEKTUA

Nafarroan bizikletaren erabilera sustatzeko Bicimugi proiektu europarraren esparruan, Nasuvinsa Sozietate Publikoak koordinatuta, Nafarroako Gobernuak kofinantzatuta eta hainbat erakundek parte hartuta, horien artean Agoizko Udala eta Cederna-Garalur, mugikortasun iraunkorra sustatzeko eta bultzatzeko hainbat jardura garatzen ari dira. Proiektua 2022an gauzatuko den arren, Agoitzen azaroaren 13an aurkeztu zen.

Proiektu honen ekintza nagusia Eurovelo 3, Erromesen Bidearen trazadura egitea da. Ibilbide hori Orreagatik Agoitzera iritsiko da Artzibarren barna, gure herritik Iruñerantz, etorkizuneko Iratiko Bide Naturalaren barna, eta hiriburutik Santiagoraino jarraituko du.

Bicimugik, gainera, mugikortasun jasangarria sustatu nahi du Nafarroan bizikletaren erabi-

baino (-%17,4); beraz, Agoizko Udalak argi eta garbi defendatzen ditu alde horretatik Nafarroako Gobernuarekin dituen desberdintasunak. Gainera, Pirinio aurreko eskualde-langabezia eskualde-buruarekin lotzen den froga da Pirinio aurreko langabeen % 57 Agoitzen bizi direla. Gaur egun, Agoizko langabezia-tasa % 12,1ekoa da, aurreko urtean baino zertxobait hobe (% 13,8), baina Nafarroakoa baino askoz handiagoa (% 7,6), atzerritarren langabezia % 25ekoa baita. Agoitz da 2021ean ekintzailtza-proiektu gehien artatu eta sortu ziren Pirinio aurreko herria (hirutik bat), eta langabetuentzako eta enpresentzako prestakuntza-ikastaroak eta -tailerrak egin ziren.

Industriaren eragina duten sektore ekonomikoko guztiak aztertu ziren, honako hauek kontuan hartuta: industria-lurzoruan eta Agoizko Solanoko nabeetan hasitako ekintzak, turismoa eta zerbitzuak, ingurumenarekin lotutakoak (Alkatetzen Ituna klimaren alde, energia aurreztea, ekonomia zirkularra eta 2030 Agendak), kultura-ondarea, eta proiektu emblematicoak, hala nola Iratiko Natur Bidea, Bicimugi-Eurovelo, Pirinioaurrea-Zangozako eskualdeko Turismoa Kudeatzeko Unitatea sortzea, Solanorenak izandako pabilioiak berregokitzea, gaur egun dauden enpresa-mintegiak, Itoizko Urtegiaren ondoriozko jarduketak eta Europako 2023-2027 bitarteko dirulaguntzak programatzeko epealdi berria.

Laburbilduz, 2021ean 227 proiektu artatu zituen Agentziak; 88 pribatu eta 159 publiko; azken horiek Pirinio aurreko arroetan Cederna-Garalur jardura-arloko udalek sustatu zituzten.

konektatzen gaituen elementua, esperientziak partekatze eta egokitutako triziklo batean paseatzeko aukera ematen diguna.

ELOKO TEILERIAN FUSILATUTAKO 106 PERTSONEN ALDEKO OMENALDIA

Teileriako Ahaztuak elkarteak antolatuta, joan den urriaren 16an, Eloko Memoriaren Parkean, omenaldia egin zitzaion II. Errepublikaren aurkako kolpe militar frankistaren ondorioz kolpistek 1936ko abuztua eta azaroa bitartean hildako 106 pertsonen. Eloko Teileriako hobia Nafarroako handiena da, eta bertan lurperatutako zerrendan Agoizko hamar lagun daude.

lazio omenaldi ekitaldia bertan behera utzi behar izan zen pandemiagatik. Eta aurtengoa, berriz ere, Patxi Aldunatek eginiko eskultura multzoaren ondoan egin da. Monumentua lur-rean iltzatutako lau teila dira, zeinetan agertzen baitira teileria izandakoaren ondoan hildako guztien izenak.

Manu Biurrun Teileriako Ahaztuak elkarteko kideak eta Ana Ollo Nafarroako Gobernuko Herriarrekiko Harremanetarako kontseilariak bi parte hartze labur izan zituzten omenaldian. Ekitaldira bertaratu ziren, besteak beste, alderdi politikotako parlamentariak, Josemi Gastón Me-

moriaren Institutuko zuzendaria eta fusilatutako zeuden herrietako udal-ordezkariek, Angel Martín Unzué Agoizko alkatea barne.

Musikak leku berezia izan zuen: txalaparta, Fermín Balentzia (Maravillas abesti ezaguna kantatu zuen) eta César Asiain (Teileriarri egindakoa abestu zuen). Horretaz gain, lore eskaintza egin

zen, monumentua agertzen diren guztien izenak irakurri ziren eta Agoizko dantzariak aureskua dantzatu zuten.

Merezitako omenaldia egin zitzaion gerrako biktimei eta haien familiei Nafarroako hobi komunikandian, egia, justizia eta erreparazioa aldarrikatzen zen aldi berean.

ELIZAK 2.952 ONDASUN INMATRIKULATU DITU

Eduardo Santos Migrazio Politiketarako eta Justiziarako kontseilariak 1900. urtetik aurrera Elizak Foru Komunitatean immatrikulatutako ondasunei buruko Jaabetza Erregistroko 2.952 ohar aurkeztu zituen Nafarroako Parlamentuan, eta, horrela, Parlamentuaren agindu bat bete zuen, Foru Gobernuari informazio hori biltzeko eskatzen ziona. Ondasun guztien % 33 tenplu eta antzeko eraikinei dagokie, eta guztira 575 futbol-zelaiko azalera hartzen dute.

da, guztizkoaren % 33; gainerakoak nekazaritzalurrak eta soroak, baso-espazioak, etxebizitzak, frontoiak, hilerriak, zahar-etxeak (eta garai bat ere) dira, besteak beste.

Agoitzen, zehazki, zortzi ondasun adierazten dituzten zerrandak. Besteak beste, tenplua eta parrokia-

etxea, ataria, garaje bat eta finka bat Legarrea alderdian.

ETA ORAIN ZER? Jabetzak direla-eta auzitan aritzeko aukera udalei dagokie, baina oso lan konplexua da, eta zailagoa ere bada, ondasun batzuk saldua daudelako.

Edonola ere, Nafarroako Gobernuak prest dago udalei laguntzeko eta ondasun komunalen immatrikulazioa aztertzeko, Gobernuak zuzenean esku har baititezake. Aztertzen ari gara aurrekontu-partidak gaitzea ondasun horiek zehazki aztertzeko, zeintzuk diren eta «berreskuratzeko aukerak» zehazteko.

Bestalde, Nafarroako Ondarearen Defentsarako Plataformak bere poza erakutsi zuen, «Arrakasta» izan delakoan. "Foru Gobernuak Nafarroako Elizaren immatrikulazioen ohar sinpleak aurkeztu izana Aurrekaririk gabeko aurrerapena" izan dela uste du.

Andrés Valentín bozeramaileak, salatu zuen eskuneko indar politikoa, haien epaileak eta komunikabideak, ordea, prest daudela Elizari pribilegio frankista hori mantentzeko. Orain, ziurtatu zenez, bi bide irekitzen dira, eta funtsezkoa da NUPekin hitzarmen bat sinatzea, jakiteko zer ondasun diren komunak. Gainera, Valentín uste du beharrezkoa dela toki-erakundeei eta partikularrei aholkuak ematea ondasunak berreskuratu ahal izateko, adibidez, bulego baten bidez.

DESKONEKTATU ELEKTRIKETATIK!

Agoizko Udaleko osoko bilkurak hainbat alderdi subiranistek eta gizarte-erakunde bultzatutako mozio bat onartu zuen, herritarrei urriaren 8an, 22:00etatik 22:30era, itzalaldi elektriko masiboarako eta protesta lapiko-jotze ekintzarako deia egiteko. Helburua da Estatuari neurri eraginkorrak eskatzea, argiaren eta oinarritzko beste zerbitzuen prezioaren egoera etengabea dela eta.

"Deskonektatu elektriketatik" beharrezko ekintza da, oligopolio energetiko handiek betikotzen duten iruzur elektrikoari (PPK eta PSOEK onartu eta baimendutakoa, ministro eta presidente

UDAL TXIKI BERRIA ERATU DA

Urtea amaitzear zegoela, eta pandemiak behartutako etenaldi baten ondoren, Agoizko Udala Txikia hautatu zuen berriro, eta 2022 osoan protagonismo aktiboa izanen du. Bere zeregina ez da abuztuko jai handietan Haurren Eguna mugatuko, baizik eta urtean zehar luzatuko da udal, jai eta herri agendako ekitaldi ofizialetan.

Lehen Hezkuntzako 6. mailako ikasleek, ohi bezala, udal txiki berria aukeratzeko bozketak egin zuten. Udal txiki horrek, urte osoan zehar, txikiak ordezkatuko ditu hainbat ekitalditan, aurreko korporazioek egin duten bezala.

Udala honela osatuta gelditu da: Kimetz Romero, alkate; Unai Lizoain, Adur San Martín, Joel Romero, Oier Claveria, Nahiara Sola, Maika Lizoain, Ainhoa Esain, Aiora Larrea, Leire Javier eta Oier Nicuesa, zinegotzi; eta hauek izanen dira ordezkoak: Unax Arcelus, Iker Betelu, Julen Valdivia eta Xabier Mancebo. Guztiek herrian parte aktiboa edukitzearekiko ilusioa agertu zuten.

Alkatea eta zinegotzi-taldea Lehen Hezkuntzako seigarren mailako ikasleen artean aukeratu zituzten bi hizkuntza-ereduetan, euskaraz eta gaztelaniaz.

AGOIZKO ZOKOKO BIGARREN EDIZIOA OSPATU DA

Abenduaren 12an, Agoizko erdigune historikoak Zokoaren bigarren edizioa bizi izan zuen. Eki hori irailean abiatu zen, eta arrakasta handia izan zuen. Oraingoan, 52 artisautza-postu (herriko 11) eta 5 gizarte-kolektibo agoizkoak bildu zituen, Mendiburutik Nafarroa Beherea plazaraino, Kale Berria okupatu zutenak, baita Merkatu plaza ere. Erakundearen helburuen artean, hurbileko merkataritza eta ostalaritza dinamizatzea, eta eskualdearentzat topagune bat sortzea, Agoizko ondarea eta kultura-abe-rastasuna ezagutarazteaz gain.

ohiek osatzen baitituzte enpresen administrazio-kontseiluak) aurre egiteko. Espainiako merkatu elektrikoaren liberalizazioak prezioa izugarri igotzea eragin du, eta gaur egun inoiz ikusitako mailan dago. Sistema gaiztoa da, milaka familia pobrezia energetikora kondenatzen dituena eta gutxi batzuen poltsikoak betetzen dituena.

Egoera hori dela eta, Estatuaren erantzuna, berriz ere, partziala eta koiunturala izan da. Negu berri baten atarian gaudela, milaka familiak, bakardadean bizi diren adinekoek, enpresek eta pandemiak eragindako krisiaren ondorioak oraindik gainditu ez dituzten autonomoek egoera

Udalbatza berria jendaurrean estreinatu zen Olentzerori egindako harreraren. Gauza bera egin zuten Errege Magoak hirira iritsi zirenean.

Gabonen ondoren, inauteriak izanen dira protagonista berriro. Baina udalbatza ez da festara

Bigarren edizio honetako berrikuntza Zokoko tonbola izan zen. Txartel guztiak azkar agortu ziren eta 130 sari baino gehiago banatu zituen, Agoizko merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuetako 44 establezimenduek eskainitakoak.

Egitaraua osatzeko, kaleko animazioa Farandulandia Ikuskizun bidez (antzokiak, ipuin kontalariak eta kalejirak), forjaketa erakustaldia Iñigo Txibite Lizarragaren eskutik Merkatu plazan eta Saharako kolektiboak bere herriko jaki tipikoak dastatu zituen. Umeentzako tailerrak eta dina-

larriagoa izanen dute.

Subiranotasun energetikoaren bidean aurrera egin behar dugu, ezarritako oligopolioa hautsiko duten sistema propioak izan ditzagun, elektrizitatea den funtsezko eskubidea eta ondasuna errespetatuko duten sistema justuak arlo publikotik eraikitzeko.

Agoizko Udalak, beste behin ere, iruzur handi hori salatzen du, eta merkatua bahitzen duten eta Estatuaren konplizitatearekin behar ditugun aldaketak blokeatzen dituzten elektrikarien aurkara planto egiten du.

mugatuko; aitzitik, urte osoan zehar auzo-gaiak eztabaidatuko ditu, interes komunekoak, saio praktikoekin eta osoko bilkura ofizialekin, eta mozio landuak eramanen dituzte bertara. Udalak bideragarriak direnak zainduko ditu.

Immatrikulatutako ondasunen motari dagokionez, 981 tenplu eta eraikin asimilatu daude, hau

Oraingo honetan, nahiz eta hitzordua irailean egindakoa bezain jendetsua ez izan, hirira iritsi ziren antolatzaile eta merkatariek pozik agertu ziren, eguraldia lagun izan zuten egun batean ekitaldia garatu eta saldu zutelako.

AZAROAREN 25EKO ZIKLOA

"Emakumeen mutilazio genitalaren abordatzea eta prebentzioa: mitoak desmuntatuz" izenburupean, Fátima Djarrak hitzaldi bat eman zuen 2021eko indarkeria sexistaren aurkako zikloari hasiera emateko, Agoizko Udaleko berdintasun eta kultura arloek Nafarroako Gobernuaren laguntzarekin Nafarroako Berdintasunerako Institutuaren bitartez antolatua.

Hurrengo ekitaldia, gazteak eta pornoari buruzko tailerra izan zen, José Luis García psikologo kliniko, idazle eta sexologoak emana, zeinetan pornografiak gazteengan dituen ondorioen prebentzioaz aritu baitzen. «Kontsumo mota hori arazo bihurtzen ari da fantasia, bulkada eta jokabide sexuak eguneroko jarduerak eta betebeharrak behin eta berriz eragiten duten unean», ohartarazi zuen hizlariak.

Igandean, hilak 21, «Agoitzen ez ditugu eraso sexistak onartzen» lelopean, jende ugari bildu zen Nafarroa Behereko Plazan, 2021ean hildako emakume guztiei omenaldi xume eta hunkigarria egiteko.

Ostegunean, hilak 25, Emakumeen aurkako indarkeria ezabatzeko Nazioarteko Egunean, elkarretaratzea egin zen udaletxearen aurrean.

Ekitaldi horretan, berriz ere borroka feministarekiko konpromisoa erakutsi zuten herrikoek, indarkeriarik gabeko gizarte demokratikoa erakitze bide eta tresna nagusi gisa.

Egitarauari amaiera emateko, "Jugando a la damas" antzezlanaren prestatu zuten, baina egun horretan izandako elurteak eragotzi egin zuten antzezlan dibertigarri hau taularatzea.

AZAROAREN 25ARI BURUZKO ADIERAZPEN INSTITUZIONALA ONARTU DA. Azaroaren 4an egindako osoko bilkuran, Agoizko Udalak azaroaren 25ari buruzko EHBilduren manifestu bat onartu zuen. Adierazpen horrek indarkeria matxistaren alderdi desberdinak identifikatzen jarraitzeko beharra planteatzen du, gizarteko sotileneetatik eta normalizatueneetatik hasita, sexu-erasoetaraino eta, indarkeria-esparrurik handienera, hilketetaraino. Gainera, egoera hori aldatzeko, gure ingurune hurbileko guztioi dagokigun jarduteko beharra jasotzen du testuak. Udalak horretarako beharrezkoak diren baliabide teknikoak, ekonomikoak eta politikoak aktibatze bideak konpromisoa azpimarratzen da: berdintasun-unitateak sustatzea eta babestea; berdintasun-teknikarien egonkortasuna edo kontratazioa bultzatzea; edo emakumeek

parte hartzeko espazioak sustatzea, hala nola emakumeen etxeak eta txokoak, ahalduz eskolak, jai parekideak, etab.

Zehazki, Agoizko Udalak onartutako adierazpenak honakoa jasotzen du:

- Emakumeen Mundu Martxak sustatutako indarkeria matxistaren aurrean erantzuteko protokoloa onartzen du.

- Ez du murrizketarik egingen 2022rako berdintasun-aurrekontuetan. Berdintasun-unitateak finantzatzeko konpromisoa hartzen du.

- Nafarroako Gobernuari eta Nafarroako Berdintasunerako Institutuari eskatzen die handitu ditzatela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko aurrekontu-partidak.

- Dauden baliabideei buruzko informazioa eskuratzeko erraztuko du.

- Indarkeria matxistarekin lotu-tako baliabide, zerbitzu eta prozedura guztiak, administrazioak zein judizialak, publikoak, doakoak eta diskriminaziorik gabekoak izan daitezkeen bermatzeko deia egiten du.

ADIERAZPEN INSTITUZIONALA, TUTERAKO SARA PINA YEREGUI ERAILKETA DELA ETA

Agoizko Udalak urtarrilaren 13an egindako osoko bilkuran adierazpen instituzional bat onartu zuen Sara Pina Yeregiaren Tuterako hilketari matxista gaitzesteko. Edukian, korporazioak doluminak eman zizkien Sara Pina Yeregiaren familiari eta lagunei, eta Castejongo hezkuntza-komunitateko irakasleei ere bai, Sarak bertan lan egiten baitzuen.

Halako zirrara eta minaren aurrean, Agoizko Udalak berretsi egin zuen, beste behin ere, emakumeen aurkako indarkeriaren gaitzespen irmoa, indarkeria horrek emakume guztiei

eragiten baitie, adina, egoera sozioekonomikoa edo nazionalitatea kontuan hartu gabe. Emakumeen aurkako indarkeria botere-harremanetan oinarritzen da, eta emakumeen eta gizonen arteko mendetasun-egoera iraunaraztea du helburu.

Gainera, erakunde publiko gisa, emakumeek jasaten dituzten indarkeriak ezabatzeko eta erakundearen erantzuna hobetzeko konpromisoa jasotzen zuen onartutako adierazpenak. Emakumeek ingurune guztietan askatasun

osoa izanzen dutela bermatzea, eta emakumeen aurkako indarkeriaren aurka jarduteko 14/2015 Foru Legean ezarritako betebeharrak tokian-tokian beteko direla bermatzea ere adierazpen instituzionalaren xehetasunetan zeuden.

Egun horretan bertan, hilketari matxista berri hori gaitzesteko elkarretaratze bat egiteko deia egin zitzaion herritarrei. Udaletxearen aurrean jende ugari bildu zen indarkeria matxistaren aurka agertzeko eta indarkeria matxistetatik bizirik atera ziren emakumeei babesa emateko.

ESKUALDEAK GENERO INDARKERIAREN AURKA ARITZEKO PROTOKOLOA XEDATU DU

Azaroaren 8an, Agoizko Udalaren osoko bilkuran aretoan, emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean jarduteko lehen lurralde-protokoloaren sinadura instituzionala gauzatzeko egin zen ekitaldiak bukaera eman zion 9 hilabete iraun zuen lanari. Protokoloaren prestatze lanetan hainbat eragile politiko, sozial eta genero-gaitan adituak diren hainbat eragile inplikatu dira. Protokolo hori Izaga Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateak, bere baitan hartzen dituen zortzi udalek eta eskualdeko hainbat gizarte- eta osasun-erakunde bultzatu dute.

Ruth Iturbide IPES Fundazioko teknikari eta genero-indarkerian eta emakumeen aurkako indarkerian adituak koordinatu du Izaga Mankomunitatearen protokolo hau. Ruthek erakunde egindako lan handia nabarmendu zuen, eta emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasunaren alde lanean jarraitzearen garrantzia berretsi zuen. Baieztapen hori errepikatu zuen Ángel Martín Unzué, Izaga Mankomunitateko lehendakariak, eta, gainera, landa-eremuko emakumeak ingurunearen egiturazailerak gisa duen eginkizuna ikusarazteko beharra nabarmendu zuen, eta berdintasuna funtsezkotzat jotzen landa-ingurunea ikusteko eta irauteko.

Protokoloak emakumeen aurkako indarkeria-

kasu posiblei aurre egitea aurreikusten du, hiru eremu desberdinetatik: kontzeptualizazioa (babestu beharrezko subjektuak eta indarkeria horien adierazpenak eta tipologia); ekintza zuzentzen duten ikuspegiak eta printzipioak (kasu bat detektatzen denean esku hartzeko eredu); eta, hirugarrenik, jarduteko prozedurak (polizia-, gizarte- eta osasun-eremuan). Protokoloaren testua Izagako Mankomunitatea osatzen duen landa-ingurunea egokituta dago; izan ere, kasuak antzemateko, tokiko agintariek eta bizilagunek beren ingurune hurbilenari buruz duten ezagutza hartzen da oinarri.

Protokolo honen helburu nagusia esku-hartzeko koordinatua, espezializatua, integrala, kalitatekoa eta genero-ikuspegikoa bermatzea da, lurralde-eremuan emakumeen aurkako indarkeriaren aurrean esku hartzen duten baliabide guztietatik abiatuta.

Unzuek adierazi zuenez, Mankomunitatearentzat protokolo horrek ez du ordeztzen, baizik eta handitu egiten du administrazioen edo emakumeen erakundeen beste prozedura batzuk, feministak edo sozialak, eman daitezkeen esparrua.

ASPACE FUNDAZIOAK 50 URTE BETE DITU

Aspace-Nafarroaren 50. urteurrenaren amaierako ekitaldian, Carmen Maeztu Eskubide Sozialetako kontseilariak Agoizko Ekointegra lantegia bisitatu zuen. Bertan, erakundearen gizarteratzearen eta laneratzearen eta ingurumen-zaintzaren arloko puntako lan berritzailea nabarmendu zuen.

Aspacek kudeatzen du, 2007. urtetik, Agoizko lantegia. GEEH (TEEH Elektrikoen Hondakinak) birziklatzen ditu, ingurumena zaintzen laguntzen du eta landa-ingurune desgaitasuna duten pertsonen lana ematen die. Gaur egun 65 langile ditu. Horieta hobe bat Agoizko landa-ingurunean bizi dira, eta langile horien % 92k desgaitasuna dute.

Gaur egun, hiru tratamendu-ildorekin lan egiten du enpresak. Hotz-aparatuetako bat, egindako azken inbertsioarekin aldatu nahi dena, beste bat TRC monitoreena eta azkena etxetresna elektriko txiki eta handiei eskaintzen zaiena. Bisitan, kontseilariarekin batera izan ziren Angel Martín Unzue eta Maite Fernandez, Agoizko alkate eta zinegotzia; Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuko zuzendari gerentea, Miriam Martón; eta Nafarroako Pertsonen Autonomia eta Garapenerako Agentziako zuzendaria, Inés Francés.

Kontseilariak Aspace Navarra (irabazi-asmorik gabeko erakunde) enpresaren lana aitortu zuen bezalako, 1971tik garun-paralisia duten pertsonen eta haien familiei beren bizitza-ibilbidean laguntzen diena. Era berean, diploma sinboliko bat eman zion erakunde arduradun eta profesionaleri.

Aspace Navarra erakunde aitzindaria izan da desgaitasuna gizartera hurbiltzen, hirugarren adinekoentzako programa espezifikoa proposatzen, osasuna, ekologia eta ingurumena zaintzen, bere zentro eta zerbitzuen bidez Nafarroako landa-ingurunea garatzen, digitalizatzen eta teknologia berrietara egokitzen laguntzen.

AGOITZEN ERE ONDAREAREN EUROPAKO JARDUNALDIAK 2021

2016. urteaz geroztik, eta etenik gabe, Europako Kontseiluak sustatzen dituen Ondareari buruzko Europako Jardunaldiak egiten ari dira Agoitzen. Kultur ondareari buruzko sentsibilizazio programa hau, aurten, urriaren 1 eta 2ko asteburuan zehar garatu da.

Aurtengo edizioan, ondareak elkargune gisa duen potentziala nabarmendu nahi izan da, eta Ondarea, guztia barne! Lelopian, Zalurribarko San Salvador ermitan esku hartzeko proposamena izan zuen hizpide Agoizko saioak. Udalak, HIDEA herriko taldearekin, Cederna Garalur elkarterekin eta Aranzadi Zientzia Elkarterekin batera, hitzaldi bat antolatu zuen ostiralerako, non ondareak tokiko garapenean duen garrantzia azaldu zen. HIDEAK, udalerrian orain arte aurkitu ahal izan dituzten baseliza zaharrek (zortzi) osatzen duten ondareari buruzko

informazio orokorra eman zuen, Zalurribarko San Salvatore monasterio zaharrea arreta berezia jarritz. Aranzadi Zientzia Elkarte, berriz, bi ekimenari buruzko zehaztasunak eman zituen: lehenik, aztarnategian egin nahi duen esku-hartze arkeologikoaren proposamena eta, bigarrenik, esku-hartze arkeologikoaren arloan landa-inguruneetan tokiko boluntarioen laguntzarekin egindako antzeko esperientziak.

Larunbat goizean, Aranzadi Zientzia Elkarteko kideek bisita gidatu bat egin zuten aztarnategian azken asteotan egiten ari diren lanetara.

Orubea garbitu eta sendotzeko lanak egiteko HIDEAren deiar erantzun dioten boluntarioei esker, monastegi zaharren hormen zati bat ikus daiteke. Mendeetan zehar, lekuari erreferentzia egiten dioten dokumentu ugari gelditu dira.

ZUHAITZAREN EGUNA, AGOITZEN

Udaberria ospatzeko programatuta zegoen, baina osasun egoerak hitzordua udazkenara atzeratzera behartu zuen. Hala, urriaren 16an, Agoizko Udaleko Ingurumen eta Ondare Arloak, hainbat bizilagunekin batera, Zuhaitzaren Mundu Eguna ospatu zuen, eta Beraxitoxa parkean sei espezie desberdinetako 14 ale landatu dira.

Edizio honetarako 5 astigar zuri, 3 lizar, 2 geziondo basati, 2 garagardo, haritz bat eta intxaurren bat aukeratu ziren. Landatzeko arrazoiak bat hostotsua izatea izan zen, etorkizunean Barajitoxa inguruak itzalgunek osatuko duten zuhaitzak izanen dituen espazioa izan dezan.

laz ere zuhaitzak landatzeko leku bera aukeratu zuten, etorkizunean hori izanen baita Iratiko Bide Berdearekiko lotunea eta denborarekin herriko arnagune berria bat bilakatuko delako.

Zuhaitzaren Eguna Agoizko Udalak bultzatzen du 2012z geroztik. Horretarako, Ingurumen Arloak Ikastetxe Publikoarekin eta Guraso Elkarterekin

koordinatzen du adingabeen eta familien parte-hartzea, ekimen honen bidez ingurunea zaintzearen garrantziaz kontzientziatu nahi baita.

IRATI MANCOMUNITATEAK GOGORARAZTEN DU

Iratiko HHSko Mankomunitateko ordezkariak nabarmendu dute garrantzitsua dela Gune Garbia (finkoa) finkoa erabiltzea kontrolrik gabeko isurketekin amaitzeko, aire zabaleko zaborrontziak eta ibaietako hondakinen isurketak saihesteko. Mankomunitateak eskaintzen duen zerbitzu hau guztiz doakoa da. Herritarrek eta Mankomunitatea osatzen duten udalek erabil dezakete zerbitzua. Era berean, Iratiko HHSren Mankomunitatearen eremuko ekintzaile txikiak zenbait hondakin utz ditzakete. Garbigunea erabili ezin dutenak honako hauek dira: hiri-hondakinak eta/edo hondakin geldoak biltzen dituzten enpresak eta kudeatzaileak, industriak

oro har eta eraiste-enpresak, saltoki handiak eta konponketa-tailerrak. Garbigune finkoko zerbitzuaren ordutegia honako hau da: asteartean, 09:00etatik 13:00etara; asteazkenetan, 15:00etatik 19:00 etara; eta hileko lehen larunbatean, 09:00etatik 13:00etara. Gainera, Gune Garbi mugikorraren ibilbideak Mankomunitateko herrietan zehar ezarritako egutegiaren arabera mantentzen dira, eta EMAUSEKO TRAPEROKAK ere etxeko tamaina handiko bilketarekin jarraitzen du inolako kosturik gabe (t. 948 33 62 17). Ez dago aitzakiarik tamaina handiko hondakinak utzi eta kalean zaborrontzi deskontrolatuak sortzeko.

HAZTEKO, BEHATZEKO, IKASTEKO ETA SORTZEKO GUNE BERRIA

Inork ez du zalantzan jartzen eskolako jolastokia hezkuntzarako beste gune bat dela, baina jolastokiek benetan erantzuten al diete haurren beharrei? Nolako jolasak eta ikaskuntzak indartzen dira? Taupadak Mikrokooperatiba Elkartetik egindako galderetako batzuk dira. Urriaren 23an auzolan bat antolatu zuten ikastetxeko familiekin batera patioa berritzeko lanak amaitzeko, eta gaur egun Agoizko Haur Eskolan dugun irudia oso bestelakoa zen. Taupadak komunitatean lan egitearen garrantzia nabarmendu nahi dute, Agoitzen eta inguruetan dauden baliabideekin, eta horregatik, lanaren zati bat hiritik gertu dagoen lorezaintza enpresa txiki batekin egin zuten. Taupadak-eko bi bazkide ospetsuek egiten duten lana ezaugarritzen du, Agoitzen eta inguruko herrietan ahalik eta inbertsio handiena eginez.

Eskola askotako patioaren argazkia antzekoa da: asfaltoa eta hormigoia, azalera osoan. Eredu estandarizatu izan da ia urte askoan. Eta Agoizko beste bat zen. Horregatik, Taupadak taldeak urtebete baino gehiago zeraman patioari buruz hausnartzen, espazioa antolatzeko modu berriak planteatzen eta diseinatzen. Eraldaketa txikiak egiten, baina oraindik ez aski. Egindako erformaren bidez, zementuzko zoruak ematen duen diseinu hotz hori ezabatzea bilatu dute, belar artifiziala landare naturalekin tartekatuz, zurezko

modulu erosoagoen alde eginez, eta espazio naturaz eta berotasunez osatu dute. Espazio antolatu eta orekatu bat lortu da, non haurrek inguruan duten guztiarekin esperimentatzen ahal duten, behatzeko eta hazteko aukeraz goza dezaketen.

Erreforma hori bi modutan egin da. Alde batek, Agoizko Udalak pergola batekin hornitu du espazioa, ikasturte osoan erabiliko dena. Eta Taupadak diseinatu eta erosi ditu aldaketa hori egiteko beharrezko altzariak eta materialak.

AGOITZEN ERE "NARICES" EMAKUME PAILAZOEN NAFARROAKO I. NAZIOARTEKO JAIALDIA

Urriaren 10etik 17ra, Nafarroako Nazioarteko Pailazoen Jaialdiaren 1. edizioa ospatu zen. Horren barnean, areto ikuskizunak, kale emeraldak, tailerrak, lehiaketak... eta zinemaldi bat proposatu ziren. Nazioko eta nazioarteko hamabost pailazo igo ziren agertokietara, batzuk sudurrarekin eta beste batzuk sudurrik gabe, gai desberdinak umoretik eta genero-ikuspegitik jorratzeko. Emanaldiak hainbat herritan egin

ziren, besteak beste, Agoitzen. Astelehenean, hilak 11, Agoizko Kultur Etxeko auditoriumean, «Caléndula y Muxutruka» ikuskizun dibertigarria interpretatu zuten Isabel Aisak eta Rakel Imazek.

Aurretik, urriaren 9an eta 10ean, clownerako hastapen-tailer bat ere egin zen Agoitzen, publiko orokorrari zuzendua eta Rakel Imazek

eman zuena.

Segunsurjak, jaialdiaren sustatzaile den arte eszenikoen konpainiak, egindako antolaketa-lan handiaren emaitza izan da. Bertan parte hartu dute Nafarroa, Euskal Herria, Katalunia, Italia, Frantzia, Errusia eta Alemaniako pailazo ezagunak. Konpainiak jaialdiari jarraipena emateko asmoa du.

XVI. ARGAZKI LEHIAKETA EBATZI DA

Alfredo León Mañú eta Ramón Leache Echeverría Agoitz Hiria XVI. Argazki Lehiaketako irabazleak izan ziren, hurrenez hurren, bi modalitateetan: Alfredo kategorian orokorrean (biztanle guztiei irekia), "En un desván de Aoiz" (Agoizko ganbara batean) argazkiarekin, eta 500 euro saria jaso zuen. Ramón kategorian herrikoian, "La vigía de los cíclopes" (Ziklopeen jagoletza) izenburua daraman argazkiarekin, eta 300 euroko saria izan zuen.

Modalitate orokorreko saridunak aukeratzeko epaimahaikideak honako hauek izan ziren: Ander Iribarren Laspalas (argazkilaria profesionala), Iosune Etxarte Buezo (Angiluerrekako ordezkaria)

eta Lorea Méndez Gomez (Agoizko Kultur Etxeko koordinatzailea). Agoizko udalerrian erroldatutako pertsonen mugatutako modalitate herrikoia aukeratzeko bozketak, berriz, azaroaren 6tik 14ra egin zen.

Sari banaketa azaroaren 19an egin zen, erakusketa inauguratzen ari zela eta, lehiaketara aurkeztutako argazki guztiekin. Erakusketa hau abenduaren 2ra arte bisitatu ahal izan zen Agoizko Kultur Etxean.

Hirugarren urtez jarraian, bi agoizkok lortu dituzte sariak. Zorionak sarituei.

KULTUR BALANTZEA

URRIA. Ondarearen Europako Jardunaldiek, Zalurrirbarko San Salvador ermitan esku hartzeko proposamena ardatz hartuta, urriko kultur programazioa ireki zuten aztarnategirako hitzaldi eta bisita gidatu batekin.

Irailaren azken bi egunetan eta urriaren 11ra arte, Agoizko Foterxs taldearen «Proiektu pertsonalak» argazki erakusketa ikusgai egon zen Kultur Etxeko areto handian. Argazkiaren bidez egile bakoitzaren kezak kontatzeko eta begiratzeko 13 modu biltzen zituen erakusketak. 13 proiektu oso pertsonal.

“Zurezko lanak”, Miguel Angel Bravoren erakusketa, izan zen Agoizko aretoa hartu zuen iraileko bigarren erakusketa, Tailak, formikan eginiko grabatuak, marketeria eta zurezko artisautza lan finak biltzen dituen. Izan ziren egileak xehetasun handiz egiten zituen lanak.

Magale, Harrera Familien Nafar Elkarteak, Agoizko Udalarekin elkarlanean, “Bizikletaren haurra” filmaren proiektioa eta agoizko harrera familiekin solasaldia antolatu zuen. Filmak gidoi hunkigarria garatzen du eta maitasun-isolamenduari eta bakardadeari buruzko laguntza-mezua zabaltzen du.

Narices Nafarroako I. Nazioarteko Pailazoan Jaialdia Agoizera iritsi zen, eta bi formatu eskaini zituen: clown-erako hastapen-tailerra eta antzerki-ikuskizun dibertigarri bat.

Soco Lizarragak, medikua eta DMD (Duintasun Hiltzeko Eskubidea) Elkarteko kidea, “Heriotza duina: Eutanasia eta bizi-testamentuaren legea” izeneko hitzaldia eman zuen. Bertan, osasun-eskubideaz eta bizitzaren amaierarako erabakiez aritu zen.

Hileko agenda itxi zuten Zuhaitzaren Egunak eta Agoizko Mendi Lasterketaren V. Edizioak.

AZAROA. Genero Indarkeriaren Aurkako Zikloak programazioaren zatirik handiena hartu zuen azaroan, bost jardura desberdinekin. Hala eta guztiz ere, agenda beste ekitaldi batzuekin osatu zen. Hilabete honetan, Nazioarteko Abesbatza Zikloa ireki zen, Nafarroako Abesbatzen Federazioaren (FCNAE) ekitaldi esanguratsuenetako bat, eta Agoizera itzuli zen pandemiak eragindako geldialdiaren ondoren. Cantemus Children's Choir Hungariako abesbatza sarituak kontzertua eskaini zuen Kultur Etxean. Bere errepertorioan, Obra gregoriantik, berpizkundea, erromantizismoa eta beste garaikide batzuk.

COVID delakoaren ondorioz hainbat hilabetez behartuta egon ondoren, hilabete bakoitzeko lehen larunbatean Agoizko ostalaritza-lokal batzuetan ospatzen den «pintxo-pote» tradizionala ere berreskuratu zen, pintxo baten ondoan kontsumizio bat eskaintzen baitute, kalea dinamizatzeko ohiko prezioa baino merkeago.

Jonathan Martínez Sánchez Valentzian jaio zen,

baina «El reloj del tiempo» bere lehen eleberria aurkeztu zuen.

Azarorako programaturako erakusketa, Villa Agoizko XVI. Argazki Lehiaketan aurkeztutako argazki guztiak biltzen dituen erakusketa, Kultur Etxeko areto nagusian egon zena eta azaroaren 19tik abenduaren 2ra gozatu ahal izan genuena.

Eta musikak ere bere lekua izan zuen agendan. Santa Zezilia zaindariaren eguna zela eta, Mariano García bandak kontzertua eskaini zuen Kultur Etxeko auditorioan.

ABENDUA. Abenduan ohiko kultur agendari jarraitu zitzaion, nahiz eta programaturako jardura gehienak Gabonen ospakizunetan murgilduta egon.

Musika izan zen nagusi Nafarroaren Egunean, San Miguel Abesbatzaren kontzertuarekin. Nafarroako Abesbatzen Federazioak, Nafarroako Gobernarekin elkarlanean, 28 kontzertu antolatu zituen hainbat herritan, eta Agoizko parrokia izan zen Agoizko abesbatzaren eszenatokia.

Joseito Paternain Nagore Agoizko bizilagunak “Batiburrito agoizko” liburua aurkeztu zuen Aurelio León aretoan (gainezka zegoen). Nafarroako Artxibategi Orokorrean, Elizbarrutikoan eta Agoizko Udalekoan egindako ikerketa historiko askotarikoa biltzen du 37 kapitulutan.

Ibilbide bat da, Agoizko historia hurbiletik ibilaldi

bat, irudi eta datu bitxiz behar bezala dokumentatua eta erreferentziatua: Herriko antzinako ermitak, karlistadak, irin-errotarekin lotutako ika-mikak... eta Paternainek gogokoen duen gaia: kapaginen gremio zaharra.

Hilabete honetako erakusketa modu birtualean aurkeztu zen. Palestinan errefuxiatutako pertsonen sentsibilizatzeko proiektuari buruzkoa: “Noor: argizatzen duten emakumeak”. Nafarroako herritar global, informatu, kritikoa, solidario eta Giza Eskubideekiko eta Genero Berdintasunarekiko konprometitua sortzen lagundu nahi du. Testu-guru berean, solasaldi bat egin zen, Palestinan errefuxiatutako pertsona baten testigantzarekin.

Antzerkiak ere lekua izan zuen abenduan. Erre-

EGUBERRIETAKO BALANTZEA

Gabonetako jardueren programazioko protagonismoaren zati handi bat hainbat formatutako musikak izan du. Agoizko Musika Eskolak Gabonetako ohiko kontzertua egin zuen Kultur Etxean. Ekitaldi horrek entzuleen edukiera osatu zuen. Era berean, eta arrakasta handiz, Mariano García Bandaren Gabonetako kontzertuez gozatu genuen, Kultur Etxean, eta Agoizko San Migel Abesbatzarena, Hiribilduko elizan.

V. AGOIZKO MENDI LASTERKETA

Urriaren 24an, ospatu zen Agoizko V. Mendi Lasterketa, eta horrekin Nafarroako Mendi eta Eskalada Kirol Federazioaren lasterketen denboraldi ofizialari bukaera eman zion, goiz eguzkitsua eta hotz giroan. Iaz ezin izan zen proba ospatu, pandemia zela kausa. Aurten, bi distantziarako ezarritako izen-emate kopuru guztiak osatu ziren: 21 kilometroko lasterketarena, txapelketa ofizialerako puntuagarria dena, eta 12 kilometrokoarena (650 metroko desnibela).

Lasterketa luzea 10:00etan hasi zen, eta distantzia motzean parte hartzen zutenak ordubeteko geroago atera ziren Kanpondoa kirol-gunetik.

tiratuen, alargunen eta pentsiodunen Agoizko Plataformak, Irati Antzerki Taldearen zuzendaritzarekin, antzerki-tailer bat egin zuen, eta agertokiaren gainean bi emanalditan islatu zen. Emanaldi horietan, sarrerak agortu egin ziren, El Milagroekin ikusteko eta gozatzeko.

URTARRILA. Errege Magoen kabalgatak bukaera eman zion Gabonetako jaien egitarau zabalari, eta, urtarrileko kultur ekitaldiak ohiko bidetara jarraitu hasi ziren. Nafarroako Antzoki Sareak bultzatutako “Salto a escena-Oholtzara saltoa” programak Arte Eszenikoak gazteei hurbildu nahi dizkie; horren barnean, eskola-saio bat egin zuen ikastetxeko ikasleekin.

«Memoria kontserbatzen» ikuskizunak objektuen

San Miguel Ikastetxeak urte amaierako jaiak egin zuen, eta haur eskolak Olentzeroren bisita berezia izan zuen txikientzat eta haien familientzat.

Beste urte batez, Udaleko kultura arloak Patxi Huartek, «Plastikatzen Gabonetan», ematen duen euskarazko arte plastikoei buruzko ikastaroa antolatu zuen. 5 eta 12 urte bitarteko

antzerki berritzaile bat planteatu zuen, gure aitona-amonen oroitzapenetara hurbiltzeko.

Horrez gain, Agoizko Kultur Etxean aurkeztu zen El mal invisible: relatos sobre la fibromialgia, Nafarroako Idazleen Elkartearen eta FRIDA Asociación Navarra de Fibromialgia, Síndrome de Fatiga Crónica eta Sensibilidad Kimiko Anizkoitzaren Síndromearen lankidetzatik sortutako liburua. Idazleen zazpi kontakizun biltzen dituen lanak, gaixotasun hori duten zortzi pertsonari beren luma eta errealitatea ikusteko modua eskainiz. Helburua da gizartearen ulertzearen aurka eta etorkizunean gaixotasun horiek pairatzen dituzten edo jasan ditzaketen pertsonen laguntzeko eguneroko egiten duten borroka eza-gutaraztea.

haurrei eskaintako 30 plazak bete zituen ikastaro horrek.

Gabonetan, Jaiotzazaleen Elkarteak egindako eta Bilaketako Ahots eta Talde Instrumentalak alaitutako jaiotzak bisitatu, Olentzero ospatu, Ekialdeko Maiestateen morroiak harrera egin eta Errege Magoen Kabalgataz gozatu ahal izan zen.

KANPONDOA, ETORKIZUNeko APOSTUA

Agoizko Udalak, herriko kirol-instalazioak kudeatzeko, enpresa publiko bat sortzea erabaki zuen 2012an. Horrela, urte horretako irailaren 12an Kanpondoa eratu zuen. Ordura arte, enpresa pribatu batek kudeatzen zituen instalazioak. Aldaketa horren bidez, kontrol handiagoa izan nahi zen kirol-gunearen ohiko erabileran, eta enpresa horri kirol-jarduera zabalak bideratzeko gaitasunak eman nahi zitzaizkion. Berez enpre-

sa horiek defizitarioak diren arren, ia 10 urte hauetan Kanpondoaren eta Udalaren apustu eta konpromisoa irmoa eta iraunkorra izan da, ez soilik alderdi ekonomikoagatik, baita kirol eta gizarte arloagatik ere.

Kanpondoaren filosofiaren eta funtzionamenduaren balioetako bat gardentasuna eta herritarren parte-hartzea dira. Horregatik, abenduaren

14an batzar bat egiteko deia egin zen, herritar guztiei irekia, eta bertan batzarraren kudeaketa eredua azaldu zen. Rubén Jiménez enpresako gerenteak eta Ángel Martín Unzué enpresako administrazio-kontseiluko presidentek instalazioaren arlo guztietako funtzionamendu- eta antolamendu-sistemak eta bakoitzaren helburuak zehaztu zituzten. Bost oinarri ditu Kanpondoko azpiegitura osoak: espazioak, kirol-eskaintza, langileak, energia eta mantenua, eta ekonomia. Horietan guztietan, eta Rubenek azaldu zuenez, etengabe egiten dira zenbakizko erregistroak, kontsumoen, datuen, asistentzien, maiztasunen, kostuen... erregistroak, eta horrek, instalazioak erabiltzen dituenaren iritziekin eta iradokizunekin batera, esparru guztietan hobetzeko gaitasuna errealitate bihurtzen du. Adibide bat aski da: gasaren kostua ia erdira jaitsi da urtebetean.

Kanpondoaren asmoa bere ardatz guztietan hobetzen eta berritzen jarraitzea da, erronka berrietara irekiz. Horretarako, beharrezkoa da herritar guztien parte-hartzea, iritzia eta/edo iradokizunak. Azken batean, Agoizko pertsona guztiok egiten dugu Kanpondoa posible izatea.

AGOITZEN HASI ZEN ERREMONTE TXAPELKETA

Erremonte profesionaleko Banakako Txapelketa -Martiko Saria, 2021- e-Remonte enpresak lehen aldiz antolatzen duena, Agoizko Toki Eder pilotalekuan hasi zen final-laurdenak jokatu. Lehen kanporaketa triangeluarrean Zeberio II.a atera zen garaile, lehen partidari Aldaberi 20-12 gailendu baitziren eta Otanori, bigarrenen, 20-17.

Mikel Otanok eta Kemen Aldabek inauguratu zuten Banakako Txapelketa. Agoizko atzela-

riak 20-12 irabazi zuen Lekunberriko taldearen aurka. Sakea eta, batez ere, Otanoren errestoa funtsezkoak izan ziren garaipena lortzeko.

Bigarren norgehiagokan, Zeberio II.ak esperimentzia erakutsi zuen Aldaberen aurka. Aldabe emaitza berdinarekin galdu zuen (20-12) eta kanporatua geratu zen. Lekunberrikoa 1-8 irabazten hasi bazen ere, Zeberioak erritmoa hartu eta partidari iraulia ematea lortu zuen.

Azken partida izan zen txapelketa osoan ikumin gehien eragin zuena. Otano eta Zeberio II.aren artean jokatu zen finalerdiko postua. Zeberio II.ak beteranotasuna baliatu zuen gaipena lortzeko eta triangeluarra irabazi zuen (20-17), nahiz eta partidaren hasieran tanteoa 12-16 izan.

Lehen kanporaketa triangeluar hau baino lehenago 35 tantoko binakako partida jokatu zen: Erburu-Barricart, Beñat-Saldiasen aurka.

MINTZAKIDE, EUSKARAZ ARITZEKO TOPAKETAK

Mintzakide ez da AEKren prestakuntza-ibilbi-dearen beste programa bat. Eredu publikoan eta pribatuan euskararen erabilera sustatzera bideratuta, elkarriketarako ikaskuntza-metodo bat proposatzen du, mota guztietako jardueren antolaketarekin osatzen dena.

Mintzakide 2021eko otsailean jarri zen martxan Agoitzen eta Pirinioetako hainbat udaletan. Ekimena udal erakundeek finantzatzen dute eta AEK-k koordinatzen du. Horrela, programa doakoa da ikasleentzat.

Mintzakide euskaraz hitz egiteko maila nahikoa duten eta praktikatu behar duten pertsonen zuzenduta dago. Mintzakiden, ikasteko metodologia gisa, euskarazko komunikazioa ikasgelatik kanpo ere eramateko jarduerak eta txangoak

antolatzen dira. Parte hartzeko, nahikoa da Agoizko Euskaltegira joatea edo whatsapp bat bidaltzea 607 642 078 telefonora.

Gaur egun, 43 lagun ari dira euskara ikasten Mintzakide programan, 3 talde osatuz, horietako bat Agoitzen.

ERA ESKOLAREN II EDIZIOA. Euskarabideak eta Nafarroako toki entitateetako euskara zerbitzuek, horien artean Agoizkoak, Era eskolaren II. edizioa antolatu zuten. Gurasoentzako online eskola da, eta hizkuntza horretan eskolatutako haurren familientzako prestakuntza eta baliabideak eskaintzen ditu. Aurtengo edizioan Paula Kasares, Yolanda Olasagarre eta Intza Alkain adituekin online hiru saio eskaini ziren, gai hauek jorratuz: euskararen ikaskuntza fami-

liatik finkatzeko arrazoiak eta formulak, familia eta eskolaren arteko sinergiak, eta euskaraz irakurtzeko motibazioa.

Euskarabideak-Nafarroako Euskararen Institutuak lehenastuetako ekintza-eremutat ditu haur eta gazteen artean euskara sustatzea, hizkuntza hori formatu teknologikoetan sustatzea eta eduki digitalak sortzea. Horrela jaso zen Nafarroako Erreaktibo Planean (2020-2023), eta lan egiten duen plangintza estrategikoan aurreikusten da II. Euskararen Plan Estrategikoa (2020-2027).

Eskola bigarren urtez jarraian antolatzen da, familiak sentsibilizatzeko beren seme-alaben euskara ikasteko prozesuan izan dezaketen zeregin aktiboak, eta gurasoei laguntzeko baliabideak eskaintzeko helburuaz.